

روزنامه گاردین: اردوغان با حمله به سوریه بازیگران رقیب در خاورمیانه را متحد کرد

رجب طیب اردوغان با حمله به شمال سوریه کاری غیرممکن را ممکن کرده و همه کشورهای منطقه و قدرت‌های رقیب را علیه اقدام بی‌محابا و بی‌ثبات‌کننده خود با یکدیگر متحد کرده است.

به گزارش ایسنا، روزنامه گاردین در مطلبی درباره آثار و پیامدهای حمله رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه به کردهای شمال سوریه و تاثیر آن بر شرایط منطقه و رویکرد بازیگران کلیدی خاورمیانه نوشته است: اردوغان، یک پوپولیست ملی‌گرای بی‌رحم با تمایلات دیکتاتوری، در ۱۶ سال قدرت خود در ترکیه به عنوان نخست‌وزیر و رئیس‌جمهور معمولاً خود را مردی نشان داده که یک تنه در برابر جهان ایستاده است. او اما حالا واقعا تنه‌است.

اقدامات جنگی ترکیه در مرز سوریه فعلا محدود بوده اما این وضعیت می‌تواند فورا تغییر کند. گروه بحران بین‌المللی هشدار داده است: اگر خصومت‌ها تشدید شوند، پیشروی مرزی ترکیه در مناطق دارای تراکم جمعیتی بالا می‌تواند تلفات غیرنظامی قابل توجهی به دنبال داشته باشد و بسیاری از ساکنان این منطقه را آواره کند و همچنین شبه‌نظامی‌گری محلی را افزایش دهد.

با اینکه اتحادیه اروپا، آمریکا، روسیه و کشورهای عربی با حمله ترکیه به سوریه مخالفت کرده‌اند، هر یک از آن‌ها همزمان در تلاشند تا خود را با آن سازگار کنند و در حالی که تعادل قدرت بار دیگر در سوریه به هم می‌ریزد، به دنبال نفوذ و بهره‌برداری از آن به نفع خود باشند.

اردوغان بی‌شک واکنش خصومت‌آمیز اروپا را پیش‌بینی می‌کرد. واکنش او و تهدید به فرستادن ۳.۶ میلیون مهاجر سوری به سمت غرب، تحقیرآمیز بود. او می‌داند که سخنان اتحادیه اروپا با عملش همخوان نیست. درخواست‌ها برای تعلیق حضور ترکیه در ناتو نیز اردوغان را پریشان نمی‌کند.

روابط ترکیه با اروپا هم اکنون نیز بر سر سوابق حقوق بشری این کشور در سطح پایینی قرار گرفته و طرح عضویت آنکارا در اتحادیه اروپا را بی‌نتیجه گذاشته است. حالا رهبران اروپایی بهای سنگینی برای اقدامات پیشین خود در عادی جلوه دادن استبدادگرایی اردوغان پرداخت می‌کنند. اقدامات اخیر او ثابت می‌کنند که او نه دموکرات است، نه متحد و نه دوست.

در حالی که اروپا تاثیر چندانی در آنچه پیش خواهد آمد نداشته، تاثیر آمریکا اما زیاد بوده‌گرچه برای شانه خالی کردن از آن مصمم به نظر می‌رسد. به رغم تکذیب‌ها، از بیانیه روز ششم اکتبر کاخ سفید مشخص است که ترامپ فورا و بدون مشورت با متحدانش با حمله اردوغان به شمال سوریه موافقت کرده و با خروج نیروهای آمریکایی از سوریه راه را برای این حمله هموار کرده است.

این تصمیمی فاجعه‌بار بود که آمریکا اکنون که دیگر دیر شده در تلاش است تا آن را تصحیح کند. خیانت به کردها که متحدان آمریکا در مبارزه با داعش بودند به اندازه کافی بد بود اما رها کردن سوریه در دست روسیه و ایران که رقبای آمریکا و حامیان اصلی بشار اسد، رئیس‌جمهور سوریه هستند نیز گل به خودی استراتژیک بزرگی بود.

ممکن است فکر کنید که روسیه از این اقدام آمریکا خوشحال خواهد بود چرا که بیرون راندن آمریکا از سوریه هدف دیرینه مسکو بوده اما واکنش روس‌ها به این حمله بسیار منفی بود.

ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه در سال ۲۰۱۵ نیروهای خود را به سوریه فرستاد. او روی اسد سرمایه‌گذاری کرد تا پیروز شود اما یافتن این پیروزی دشوار بود، در حالی که هزینه‌های سیاسی و مالی آن نیز سنگین بودند. اقدام اردوغان که در مسیر توافق صلحی که روسیه، ایران و خود ترکیه از طریق روند آستانه به دنبال آن بودند، ایجاد مانع می‌کند نیز شرایط را پیچیده‌تر کرده است.

به همین دلیل است که روسیه از کردها می‌خواهد حالا که آمریکا آن‌ها را تنها گذاشته با یک پیمان دفاعی مشترک یا نوعی سازش فدرال با اسد موافقت کنند. به همین خاطر است که نیروهای وابسته به دولت سوریه و متحدان آن‌ها از جنوب در حال نزدیک شدن به مناطق تحت کنترل کردها هستند. اسد حالا فرصتی برای پس گرفتن مناطق از دست رفته می‌بیند. طرح احماقانه ایجاد "منطقه امن" که از سوی اردوغان مطرح شد، هیچ کششی برای او ندارد.

به لطف ترکیه، احیای داعش نیز محتمل‌تر به نظر می‌رسد و نگرانی مشترک بازیگران منطقه‌ای است. نکته جالب اینجاست که آمریکا، ایران و عربستان که چند هفته پیش در آستانه جنگ بودند، حالا خود را در موضعی مشترک می‌بینند.

کشورهای عربی از جمله مصر، اردن، بحرین، لبنان و امارات و همچنین عربستان نیز حمله ترکیه را محکوم کرده‌اند. این کشورها پس از حمایت اولیه‌شان از شبه‌نظامیان سوریه، در ماه‌های اخیر و بر مبنای منافع مشترک در زمینه ثبات منطقه‌ای و حفظ تمامیت ارضی، محتاطانه به دنبال نزدیک شدن به اسد هستند.

رهبران عربی همچنین با حمایت اردوغان از اخوان المسلمین و عقاید نوعثمانی او درباره تسلط ترکیه بر منطقه مخالف هستند. آنان نیز مانند روسیه و ایران بر ای باورند که تنها راه پایان دادن به جنگ سوریه و کنترل داعش حمایت از اسد است. اردوغان اما در این راه ایجاد مانع می‌کند.

این بحران درس دیگری را نیز با خود به همراه دارد؛ اینکه نمی‌توان به اتحادهای آمریکا اعتماد کرد. کردها این مساله را می‌دانستند. در سال ۱۹۹۱ نیز هنگامی که آمریکا در پایان جنگ خلیج فارس اول قدرت را از صدام نگرفت، به آنان خیانت شد.

غیرقابل اعتماد بودن آمریکا اما برای عربستان که مانند اسرائیل در نهایت برای تامین امنیتش وابسته به واشنگتن است، مساله ای تازه است. هر چه سعودی های بیشتر پی ببرند که نمی توانند روی آمریکا حساب کنند، تمایلشان برای بهبود روابط با ایران بیشتر خواهد شد. این مساله هم اکنون نیز تا حدی در حال وقوع است.

این تضاد چقدر جالب خواهد بود اگر خروج نیروهای آمریکا از سوریه توسط ترامپ به صلح در خلیج فارس و پایان جنگ نیابتی در یمن منجر شود و نقشه های آمریکا و اسرائیل را که به شدت برای آغاز جنگی با ایران تلاش کرده اند، نقش بر آب کند.

انتهای پیام